

1. Feladat – racionális számok

Valósítsuk meg a racionális számok típusát úgy, hogy kihasználjuk azt, hogy minden racionális szám ábrázolható két egész számmal, mint azok hányadosa! Implementáljuk az alapl műveleteket!

Megoldás:

\mathbb{Q} $// \frac{x}{y}$	$A = (a:\mathbb{Q}, b:\mathbb{Q}, c:\mathbb{Q})$ $c := a \pm b$
	$A = (a:\mathbb{Q}, b:\mathbb{Q}, c:\mathbb{Q})$ $c := a * b$
	$A = (a:\mathbb{Q}, b:\mathbb{Q}, c:\mathbb{Q})$ $c := a / b$
$x, y: \mathbb{Z}$ (Invariáns: $y \neq 0$)	$c.x, c.y := a.x * b.y \pm a.y * b.x, a.y * b.y$
	$c.x, c.y := a.x * b.x, a.y * b.y$
	$c.x, c.y := a.x * b.y, a.y * b.x$

2. Feladat – komplex számok

Valósítsuk meg a komplex számok típusát! Ábrázoljuk a komplex számokat az algebrai alakjukkal $(x+iy)$! Implementáljuk az alpműveleteket!

Megoldás:

\mathbb{C} $//(x+iy)$	$A = (a: \mathbb{C}, b: \mathbb{C}, c: \mathbb{C})$ $c := a \pm b$
	$A = (a: \mathbb{C}, b: \mathbb{C}, c: \mathbb{C})$ $c := a * b$
	$A = (a: \mathbb{C}, b: \mathbb{C}, c: \mathbb{C})$ $c := a / b$
$x, y: \mathbb{R}$	$c.x, c.y := a.x \pm b.x, a.y \pm b.y$
	$c.x, c.y := a.x \cdot b.x - a.y \cdot b.y, a.x \cdot b.y + a.y \cdot b.x$
	$c.x, c.y := (a.x \cdot a.y + b.x \cdot b.y) / (a.x^2 + b.x^2),$ $(a.x \cdot b.y - b.x \cdot a.y) / (a.x^2 + b.x^2)$

3. Prímek halmaza

Valósítsuk meg a prímek halmazának típusát a következőképpen: A prímek halmazát egy természetes számmal tudjuk reprezentálni úgy, hogy a szám a halmazban szereplő prímek szorzata. Implementáljuk a következő műveleteket!

- benne van-e
- betesz
- kivesz
- üres
- üres-e
- minimum
- elemszám

Prím típus

prímek halmaza (PH)	$A = (ph: PH, x: \mathbb{N}, l: \mathbb{L})$ $l := \text{benne van-e}(x)$
	$A = (ph: PH, x: \mathbb{N})$ $Ef = (ph = ph' \text{ és } x \notin ph)$ $ph := \text{betesz}(x)$
	$A = (ph: PH, x: \mathbb{N})$ $Ef = (ph = ph' \text{ és } x \notin ph)$ $ph := \text{kivesz}(x)$
p: \mathbb{N}	$l := \text{prim}(x) \text{ és } (p \bmod x = 0)$
	$p := p * x$
	$p := p / x$

Valósítsuk meg az alsó háromszög mátrix típust (a mátrixok a főátlójuk felett csak nullát tartalmaznak)! Ilyenkor elegendő csak a főátló és az alatti elemeket reprezentálni egy sorozatban. Implementáljuk a mátrix i -edik sorának j -edik elemét visszaadó műveletet, valamint két mátrix összegét és szorzatát!

7 x 7-es alsó háromszög mátrix

	1	2	3	4	5	6	7
1	1						
2	2	3					
3	4	5	6				
4	7	8	9	10			
5	11	12	13	14	15		
6	16	17	18	19	20	21	
7	22	23	24	25	26	27	28

A sorszámkok mutatják, hogy hányadik lesz a mátrix elem a tömbben.

A mátrix elhelyezése sorfolytonosan egy egydimenziós tömbben (a biztosan nulla értékű elemeket felesleges tárolni)

1	[1,1]
2	[2,1]
3	[2,2]
4	[3,1]
5	[3,2]
6	[3,3]
...	
27	[7,6]
28	[7,7]
29	0

a nulla értéket is tárolhatjuk egy példányban

Az index függvény rendeli hozzá a mátrix elem indexeihez a tárolásnak megfelelő indexet:

$$ind(i, j) = j + \sum_{k=1}^{i-1} k = j + \frac{i(i-1)}{2}, \text{ ha } 1 \leq j \leq i \leq n$$

$$ind(1,1)=1$$

$$ind(2,1)=2$$

...

$$ind(4,2)=8$$

...

$$ind(7,7)=28$$

Az alsó háromszög mátrix típus specifikációja:

Típus értékek: $AlsóH(\mathbb{R}^{n \times n})$	Típus műveletek:
	Két mátrix összege: $A=(a, b, c: AlsóH(\mathbb{R}^{n \times n}))$ $c := a+b$
	Két mátrix szorzata: $A=(a, b, c: AlsóH(\mathbb{R}^{n \times n}))$ $c := a*b$
	Egy mátrix elem értékének visszaadása: $A=(a: AlsóH(\mathbb{R}^{n \times n}), i:\mathbb{N}, j:\mathbb{N}, e:\mathbb{R})$ $e := a[i,j]$

Típus reprezentáció: $v: \mathbb{R}^{n(n+1)/2}$	összeg: $\forall i \in [1..n(n+1)/2]: c.v[i] = a.v[i] + b.v[i]$
	szorzat: $\forall i, j \in [1..n]: \text{ha } i \geq j \text{ akkor}$ $c.v[i(i-1)/2 + j]$ $= \sum_{k=j}^i a.v \left[\frac{i(i-1)}{2} + k \right] b.v \left[\frac{k(k-1)}{2} + j \right]$
	érték: $i \geq j \rightarrow e = v[i(i-1)/2 + j]$ $i < j \rightarrow e = 0$